

ОТНОСНО: ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА „УСТАВ НА КИИП“ /текстове, предложени за промяна по ОС на КИИП, 2018г, негласувани/

Инж. Христо Христов 01468

I.Обща част

Уставът, с предложените за гласуване изменения е добър, коректен, добронамерен. Но докато от 2003г до 2010, 2013 -2014 г. нещата в устройственото планиране и особено в инвестиционното проектиране вървяха нормално, с някои изключения, (появи се плахо „инженеринга“), то в последните 4-5 години, той „инженерингът“, обърна представите ни за „добрата проектантска практика“. В резултат инженерите вече не могат да участват в обществени поръчки, тъй като изискванията са само за строителя. Той, строителят, ще изработи техническият проект!!!..., ползвайки назначени при него проектанти с ППП и ще привлече и други ако трябва. Но, това е в противоречие с „лоялната конкуренция“, за съжаление, узаконена в ЗОП от 2010,2014 и най-вече от новият ЗОП/16.02.2016г. По този начин, към 2018г, от държавни и общински възложители (разполагащи с народни средства) са обявени над 2200 обществени поръчки на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“, а само за проектиране на технически проекти- 150-200.

1. Засегнатите инженери от „инженеринга“ или „проектиране и строителство“ по ЗОП, от държавни и общински възложители (разполагащи с публични средства), могат да бъдат разделени на две групи:

1.1 За инфраструктурни проекти – инженери геодезисти, геолози, конструктори, пътни и железопътни, В и К, ЕЛ, КИП и А, ОВ, хидротехници, пречистватели, технолози, озеленители, колегите по части ПБЗ, ПБ, ПУСО,КСС и др.

а. В обществените поръчки на „инженеринг“, инженерите не могат да участват и следователно, не могат да се квалифицират и нямат доходи.

б. Малко на брой инженери, все пак, участват в проекти на „инженеринг“. Те са „избрани“ от и вече подчинени на „строителя“. „Изработват“ и подписват технически проекти със завишени количества и цени, толкова, колкото е необходимо да се покрие „прогнозната цена“ обявена в ОП. Също така подписват безброй актове, също с завишен неколккратно обем СМР, за да се усвоят и разпределят „паричките“. По същият начин постъпват и колегите от строителният надзор, подписват... Извън инженеринга, при изработване на проекти, също има проектанти с ППП, които си позволяват да подписват завишени КС и КСС, за да угодят на интересите на възложителите. ПРИЛОЖЕНИЕ №1

1.2 За „санирането“- конструктори, ВиК, ЕЛ, ОВ, колегите по части ПБЗ, ПБ, ПУСО,КСС и др. За „санирането“- Абсолютно същото. (т.1.1 – а и б). Има само малка, неприятна разлика по т.б, че възложителя, чрез „строителя“ (предприемача) възлага проекта на инженеринг на „архитекта“, който използва квалифицираният труд на конструктори, В и К, ЕЛ, ОВ, колегите по части ПБЗ, ПБ, ПУСО,КСС и др., и обикновено, най- често, не се стига до заплащане, не стигат средствата.....

2. Засегнати инженери от КИИП, всички специалности, архитекти, по обществени поръчки за технически проекти на пътища, водопроводни и канализационни

системи, спортни съоръжения и комплекси, реконструкции на читалища, училища, църкви и т.н. финансирани по европейски програми за селските райони от Фонд „Земеделие“ и МОСВ.

Първоначално ОП се обявяваха на много ниски цени, но все пак с осигурен аванс и окончателно заплащане. След 2010г. ОП се обявяваха също на ниски цени (не според Методика на КИИП), но с условие на поръчката и договора „заплащане при финансиране от фин. орган“. С надеждата, че ще финансират проектите им, инженерите участваха в ОП, изработваха проектите и... 3/4 или 4/5 от проектите се оказва, че никога няма да бъдат разплатени. Чак през кампанията през лятото на 2016г, ОП бяха обявявани на цени, близки на Методиката на КИИП – като % от СМР (по табл.3 от част „Конструктивна“), но отново без осигурен финансов ресурс от „възложителите“, с клауза „при финансиране“. В началото на 2018 г (след близо година и половина умуване), Фонд Земеделие финансира малка част от проектите, тихомълком. Другите проекти никога вече няма да бъдат платени на проектантите.

3. Засегнати инженери от възложители (разполагащи с лични, собствени средства).

Тези възложители е известно, че никога, по понятни причини, не възлагат строежи на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“, просто защото средствата са им лични, а не народни. Те обикновено възлагат проекти от устройственото планиране и промишленото и гражданско строителство, но най-често на „архитект“, който превъзлага, като си избира конструктора, ЕЛ, В и К, ОВ и т.н. За сведение, от добрата проектантска практика от преди десетилетие, разбивките за специалностите за жилищно проектиране изглеждаха така: архитектура 35%, конструкции 32 - 35%, геодезическо заснемане, вертикална планировка, трасировъчен план 10-12%, В и К 6 - 8%, ЕЛ 3-5%, ОВ 2 - 4%, КС и КСС 2-3% и напоследък и по 100-200 лв за ПБЗ, ПБ и ПУСО. Като знаем, че архитектите не приемат, не биха се съгласили да работят за по-малка от 50%, и твърдят, че са спазарили на 10 или 12 евро на кв.м., че и по малко при повтаряемост, при проектирането на сградите е очевидно, че инженерите са ошетени. Това е съществуващото положение.

От т. 1, 2 и 3 считам, че става ясно положението на проектантите с ППП. Със сигурност, една част от проектантите са добре. Строителите (предприемачите) за да участват и печелят търгове, (на инженеринг или проектиране и строителство) включват в колективите си проектанти с ППП. Известни са на всички ни няколкото проектантски фирми, които захранват със специалисти обществените поръчки за инфраструктурни обекти на инженеринг на „също няколко“ строителни фирми, които същите, можем да видим обединени в различни конфигурации в ДЗЗД, при всички ОП, на неколkokратно завишена „прогнозна цена“. Много, ако не всички строителни фирми си имат вече, назначени в нови, тяхни, проектантски фирми наши колеги инженери, на трудови договори...които използват за ОП. Практиката показва, че строителите не заплащат на проектантите според Методика на КИИП, нещо повече, забавят и без това, занижените заплащания до акт 15, така че да ги принудят да подписват завишени СМР, с цел покриване на завишените „прогнозни“ цени.

II. УСТАВ НА КИИП

Измененията и допълненията в Устава на КИИП би трябвало да са в смисъл, да се запази правото на всички инженери с ППП да участват

пълноправно и самостоятелно в ОП за прединвестиционни и инвестиционни – технически и работни проекти, да се конкурират и печелят ОП, като по този начин повишават квалификацията си и тази на проектантските си колективи и имат възможност честно и почтено да се издържат.

Това може да се случи, като в Устава фигурира категорична, недвусмислена забрана за участие на инженер с ППП в търг обявен на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“. И към сериозни действия на КИИП към Парламента, ако трябва към КС, за отмяна на измененията в ЗУТ и Наредба №4 от 2010, 2014 и 2017г на „идейният проект основание за издаване на разрешение за строеж и обявяване на ОП.....на „инженеринг“- изработване на технически проект и строителство.

Трябва смелост от централният офис на КИИП, смелост в защита на инженерите проектанти като научно –техническа интелигенция:

Чл. 2.2. Основните цели на КИИП са:

1. *съдейства за формирането на национална политика за развитието на проектното дело в България в качеството си на независим партньор на законодателната и изпълнителната власт;*
2. защитава обществения интерес в областта на инвестиционното и устройственото проектиране;

Не ми е известно КИИП да са оспорвали в МРРБ и Парламента промените в ЗУТ и Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти относно:

1. Че не може идеен проект да е инвестиционен проект, тъй като той е предварителен, прединвестиционен проект? Не може идеен проект да е основание за издаване на разрешение за строеж и на всичко отгоре и основание за обявяване на ОП по ЗОП. А това се експлоатра жестоко, като се обявяват ОП на „инженеринг“, на „прогнозна, неколкократно завишена цена“ от което губи българският народ и от което губят инженерите проектанти. И резултатът е налице. Над 2200 ОП на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“, от което заради неколкократно надутите „прогнозни цени“ всяка година изчезват по няколко милиарда.
2. Че, ОП за строителство трябва да се обявяват при одобрен технически или работен проект на пределна цена по КСС.Че „възложителите“, разполагащи с народни средства – от Европейски програми, Националния бюджет и заеми от международни банки трябва да възлагат ОП, първо изработване на технически проекти с КС и КСС, след което и ОП само за строителство.
3. Че, АОП не трябва да обявява ОП от „възложителите“ за инвестиционни проекти без осигурени средства за проектиране, с клаузи „ заплащане след заплащане от финансиращ орган“(т.е. заплащане , ама друг път).
4. Също така, че в Закона за авторските права, инженерът проектант не фигурира като автор! Само архитектът е автор! (Виж писмо до КИИП КУ-625/15.12.2017г- никаква реакция от страна на КИИП).
5. Че държавата трябва да заплати на проектантите от КИИП всички изработени проекти с договори от обществени поръчки, обявени официално от АОП, представени за финансиране, но нефинансирани от 2009г до сега. Държавата, трябва да възмезди проектантските

фирми, изразходвали толкова труд, респективно свои средства за изработването им, защото АОП е обявявала тези ОП. А кой трябва да носи отговорност за тази некомпетентност на държавните органи, това не е проблем на проектантите. Те трябва да си получат договорените суми, за да живеят, за да просъществуват. Защото: (примерът е за инфраструктурни проекти по Европейски програми до 6 000 000 лв)

а. Проектантският колектив губи най малко 10-15 дни, за да подготви тръжни документи, с абсурдни изисквания, най- важното от които, така нареченото „техническо предложение“, в което, като съдържание от 40-50 страници трябва да обясняваме как ще направим проекта, какви „рискове“ и т.н и т.н. ,само на базата на едно „съмнително“ техническо задание. „Възложителят“, със своите „експерти и професионалисти“ 2-3-4 месеца „оценява“ техническото предложение и оценката, обикновено субективна, е основание за спечелване на търга, защото е с тежест 50 или 70. В същото време, „възложителя“ има изискване в техническото си задание проекта да бъде изпълнен по ЗУТ, Наредба №4 и редица други Наредби. В този смисъл, изискването за „техническо предложение“ е пълен абсурд.

б. Проектантският колектив, спечелил търга, за да подпише договора, трябва да извади редица документи, (доказателство пред „възложителя“, че проектантите не са престъпници), да внесе гаранция и т.н. В договора обикновено „възложителят“ е предвидил клауза, че „Заплащането на проекта ще стане при финансиране от Финансиращ орган“. В такива ОП проектантите участват, защото няма други обявени ОП, защото са обявени на инженеринг.

в. Проектантският колектив започва проектирането: Геодезическо заснемане. Инженерно геоложки и хидрогеоложки доклад. Протоколите от геоложките проби е известно, че излизат за 1 месец. Проектиране по съществото на инфраструктурният обект: обяснителна записка, геометрично решение на проекта, типови напречни профили, надлъжни профили, напречни профили, детайли, изчисления, за конструкциите и статически изчисления, КС и КСС. В КСС, заради измислени от финансиращият орган и от „консултантите“ критерии, е необходимо да се интерпретира с количествата и единичните цени, за да стане окончателната стойност 6 000 000 лв! За едни проекти, тази сума е недостатъчна и в КСС в позициите се намалява, в други проекти количествата и ед. цени се увеличават..... Ако проектантският колектив разполага с поне 2 месеца, проектът става добър, но ако, както се случва по често, за проектиране, след подписване на договора има 2-3 седмици , защото възложителят трябва да го входира до (например 01.10.2016), проекта естествено няма как да е качествен. Но въпреки всичко, проектантският колектив е вложил толкова много средства за заплати, данъци, осигуровки, наем офиси, консумативи, командировки и т.н. Проектантът финансира държавата, финансира „възложителя“, разполагащ или по често не разполагащ с народни средства.

Ако не финансират проекта никой друг освен проектанта не губи. Това е нетърпимо и не може да продължава.

В централата КИИП обаче, през последните 2 години, нищо не се направи по горните точки 1,2,3, 4 и 5 защото „най –важното“ беше да се докаже колко са „велики“ пътните инженери, как те са толкова квалифицирани, че трябва в Наредба №4 да фигурират с част „Пътна“ само те! (Виж. Предложения за изменения на Наредба №4 на КИИП особено на „великият“ пътен инженер Илия Запрянов). А тази енергия можеше да се използва във връзка с доказването на обществеността , че: Няма как 2 км тунел на АМ „Струма“ да струват 185 милиона български лева, при положение, че ръчно изкопаване на 1 куб.м. скална маса струва 60, нека 70лв. или че за АМ „Хемус“, няма как 1 км. да се пемчели на търг на инженеринг, на идеен проект, на 11-12 милиона.) Или след станалата катастрофа с автобуса в Своге, пътните корифеи в КИИП да обяснят нещо за конструкцията на пътната настилка, за предпазните стоманени еластични огради, как, къде и кога се полагат, че при реконструкция се коригират хоризонталните криви с необходимите радиуси според техническите спецификации и т.н. И с малко допълнения за ЕЛ, всичко като предложения за изменения и допълнения на Наредба №4 приключва. А за останалите – ПГС, В и К, Геодезия, технолози, ОВ....? Инвестиционното проектиране не е само пътно и ЕЛ.

И за съжаление, виждам активност само от КИИП София град, което е хубаво, но не виждам необходимата реакция, необходимите действия, от КИИП - централата. Напротив, бездействие. Това бездействие е довело до днешното плачевно състояние на инженерите в КИИП. И най-лошият сценарий е, че в бъдеще КСБ, достатъчно вече богати, ще могат да „прокарат“ в ЗУТ някоя „поправка“, с която окончателно да ни отнемат правата.И...ТОГАВА ВЕЧЕ ЩЕ Е КЪСНО.

В действителност инженерът – проектант, с ППП, е с права и задължения според ЗУТ и производните Наредби, но по никакъв начин не и към корупционния, престъпен по отношение на инвестиционния процес ЗОП.

Съгласно горното мое мнение, предлагам изменения и допълнения на Устав на КИИП.

Чл. 2.2

8.създава условия за свободен избор на инженерите проектантите от страна на клиента (възложителя) Доп. за пряко договаряне и участие в ОП обявени само за проектиране, на цени по Методика на КИИП.

Мотиви: т.8 ИНЖЕНИРИТЕ - проектантите с ППП или ОПП имат права и задължения според ЗУТ и ЗКАИИП. Инженерът – проектант няма право да участва в ОП обявени по ЗОП на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“ тъй като в ЗУТ такива понятия няма.

Чл.4.4

2) Удостоверението съдържа вида на правоспособността, имената на проектанта според документа му за самоличност, регистрационния номер, образователно-квалификационната степен, придобитата професионална квалификация, годината на валидност,^и частта/частите на проекта, които има право да изработва. Доп.и „удостоверението не важи за обекти „на инженеринг“ или „проектиране и строителство“!

Мотиви: Инженерът – проектант няма право да участва в ОП обявени по ЗОП на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“ тъй като в ЗУТ такива понятия няма. На инженери, участвали с удостоверението си в ОП или подпечатали проект, правоспособността им се отнема автоматично.

Чл. 4.5. (1) Инженер-проектантът се отписва от регистъра на Камарата при следните условия:

Т.5 Нова. Автоматично отстраняване, за срок от 5 години, при участие в ОП на „инженеринг“ или „проектиране и строителство“

Мотиви. Участниците в такива ОП са привилегирани да бъдат „поканени“(обикновено с връзки или тяхни назначени) от „строителя“, за сметка на всички останали проектант. В същото време , при изпълнение на инвестиционния проект, те вече са подчинени на строителя и влизат в корупционната схема – „партия – възложител-строител- партия“. Това не трябва да се допуска. Не трябва да допускаме строителя да ни използва. Той, строителя, трябва само и единствено да строи по наши одобрени проекти. А ...възложителите, разполагащи с народни средства, да бъдат така добри да възлагат първо ОП за проектиране във фаза технически или работен проект с КС и КСС и след одобряването им, да възлагат по КСС ОП само за строителство. Възложителите да не се оправдават с това , че няма време, че видите ли , ще загубим Европейски средства, тъй като ще изпуснем срокове и т.н.

Т.6 Нова. Автоматично отстраняване, отнемане, на ППП или ОПП за срок от 5 години, при установено тенденциозно подписване на проекти със завишени количества и стойности в КС и КСС.

Т.7 Нова. При изработване на всеки предварителен и инвестиционен проект - технически или работен , I –IV категория, всеки ръководител на проектантска фирма, проектант, изпраща на специален имейл на КИИП съдържанието на диска(според ЗУТ, на възложителя се предават документация в 2 екземпляра и диск)

Моля КИИП, с циркулярно писмо да уведоми всички „възложители, разполагащи с народни средства“ – Министерства, ведомства, общини и т.н., че от 01.01.2019г, инженерите –проектанти не могат да участват в ОП НА ИНЖЕНЕРИНГ ИЛИ „ПРОЕКТИРАНЕ И СТРОИТЕЛСТВО“, че същите, ще бъдат отписани според

устава на КИИП, защото според „Чл. 230. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 65 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Устройствени планове и инвестиционни проекти по този закон се изработват от проектанти - физически лица, които притежават съответната техническа и проектантска със правоспособност. Условието и редът за признаване на пълна проектантска правоспособност се определят закон.“(ЗКИАП), .. и всички членове на ЗУТ, понятия, квалификации или препратки като „инженеринг“ или „проектиране и строителство“ не съществуват. Писмото да бъде и в смисъла на Писмото на КИИП ИЗХ. № ЦУ -238/30.07.2018 до КСБ, КАБ и т.н.(ПРОЕКТАНТЪТ да проектира! СТРОИТЕЛЯТ да строи.)

инж. Христо Христов